

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA NOVÁ ROLE, OKRES KARLOVY VARY

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

VŠESTRANNÉ ROZBORY TEXTU

Keulsová Yvonne – Matka Davida S., narozeného 3. července 1959

(pracovní list)

VY_32_INOVACE_Cj_LI_06

Vypracoval:
Mgr. Lidinský Josef

Text k rozboru

1.

Byl červen. David o sobě nedával vědět. Skoro šest měsíců. Občas se stavil u Keese, který nám pak krátce zavolal. Od Keese jsme také věděli, že David dostává podporu, z které může při svém životním stylu vyžít asi čtyři dny. Ostatních šestadvacet dní krade, ale dosud ho nikdy nechytili. Dokázali jsme teď se Simonem mluvit o Davidovi klidně. V nic jsme už nedoufali, ale také jsme se netrápili hrůznými představami. BYLO TO TAK. Měli jsme syna narkomana. Museli jsme na sobě pracovat. Kdyby se vrátil David, viděl by, že jeho rodiče se nedali zničit.

...

2.

Zrovna jsem se svlékla, když jsem něco slyšela od venkovních dveří. Chvilí bylo ticho, pak se to ozvalo silněji. Poznala jsem to. Klepání záklopky poštovní schránky. Okamžitě jsem otevřela dveře na balkón.

„Davide!“ křikla jsem. Podíval se nahoru. Uštvaný výraz v tváři.

„Jsem nemocný,“ řekl, „pusť mě dovnitř.“

„Můžeš přece k sobě domů?“

„Ne, vyhnali mě!“ Ohlédl se a tu jsem uviděla na protější straně ulice dva muže. „Poničil jsem jim auta a musím z té ulice pryč. Jsem nemocný, pusť mě dovnitř .. .“

...

3.

„Davide,“ řekla jsem, „nejde to, musíš pryč . . . dovnitř nemůžeš.“

Přesto zůstal stát a díval se nahoru. „Jsem nemocný,“ opakoval a ukázal hlavou za sebe. „Tyhle dva šli za mnou . . . zatloukli mi dveře prkny a počkali si na mě. Chtějí po mně peníze za ty auta . .

...

4.

Když jsem vešla k Davidovi do pokoje, vstala Julie okamžitě z jeho lůžka, jako by mi chtěla udělat místo.

„Nemusíš pryč,“ řekla jsem jí.

„Ale ano,“ usmála se na mě. Políbila mě a zavřela za sebou dveře.

Dlouho jsme se na sebe dívali, pak jsem se k němu posadila.

„Davide,“ řekla jsem, „přišel jsi dovnitř jako klepající děcko, a to já nechci. Ty bys to taky neměl chtít.“

„Jsem nemocný,“ řekl. „Odvykám si a jsem nemocný, všude mě bolí... a nikam jinam jsem nemoh.“

„Když jsi nemocný, ráda ti pomůžu, ale nechci už to klepající děcko.“

Přikývl a matně se usmál. „Oukej, rozumím . . .“

„Tak dobrá ... A co ode mě chceš?“

„Nech mě tady v mém pokoji, za týden mi bude líp.“

„Žádáš to po mně a já ti chci taky odpovědět bez ohledu na otce. Pokud se budeš cítit nemocný, chci ti pomáhat, a to po mém, já si tu určuju podmínky. Jsem členkou skupiny, to víš, a hodně jsem mluvila s ostatními. Hodně jsem se tam naučila, mezi jiným to, že si nesmím dělat iluze. Jestli si odvykáš, Davide, už si od toho nic neslibuju. Počítám s tím, že za týden poběžíš třeba zas za překupníkem. Ale ten týden nebude marný, nebude pro nic za nic. Jsi tady, ale ne ve svém pokoji, jsi v hostinském pokoji našeho domu. Nejsi moje klepající děcko, co se dovolává mateřského citu, jsi můj velký syn, který odvyká fetu a potřebuje péči. Možná že během tohoto týdne můžeme položit základy našeho nového vztahu.“

Zadání otázek

1. V 1. části ukázky vyhledej sloveso v podmiňovacím způsobu
2. Z 1. odstavce vypiš číslovky a napiš je znovu, tentokrát číslicí. Urči jejich druh
3. Najdi synonyma ke slovům: *skoro – ticho – lůžko – marný*
4. Vysvětli slova: *iluze – narkoman*
5. Proč je velkými písmeny napsána věta „BYLO TO TAK.“?
6. V 1. oddíle ukázky vyhledej větný ekvivalent
7. Kdo spolu vlastně v ukázce mluví?
8. Vypiš alespoň 3 slova nespisovná
9. V posledním oddílu se několikrát opakuje stejná vazba slov. Jaká?
10. Vystupňuj slova: *klidně – hrůzný*
11. Urči druh zájmen: *můj – mě – něco – nic – který*
12. Jaké „i/y“ se píše v přísudku, pokud je podmětem slovo: dni, dny, dnové?
13. V posledním odstavci vyhledej číslovku a urči její druh
14. V 1. větě 2. oddílu urči ZSD a RVČ
15. Přečti si 4. oddíl a zkus několika slovy charakterizovat matku

Řešení

1. viděl by
  2. 6, 4, 26 $\Rightarrow$ základní (určité)
  3. téměř – klid – postel – zbytečný
  4. naděje; člověk závislý na droze
  5. krutá pravda, přiznání si reality
  6. Skoro šest měsíců.
  7. matka se synem
  8. z ty ulice; tyhle dva; za ty auta; v mým pokoji...
  9. klepající děcko (3x)
  10. klidněji – neklidněji; hrůznějši – nejhrůznějši
  11. přivlastňovací – osobní – neurčité – záporné – vztažné
  12. dni i dny $\Rightarrow$ y; dnové $\Rightarrow$ i
  13. hodně $\Rightarrow$ základní (neurčitá)
- (já) Puč   Přs   (já) Puč   Pt(4) Přs   Pks   Pum
14. Zrovna jsem se svlékla, když jsem něco slyšela od venkovních dveří
  15. neústupná, zocelená, rozhodná, bez iluzí, ale stále milující

ANOTACE:

Předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6. – 9.

Využití materiálu: procvičování, upevňování a opakování probraného učiva pravopisu, tvarosloví, významu slov, skladby a slohu

Pomůcky: nakopírované pracovní listy, propiska

Postup:

1. Vyučující rozdá nakopírované listy (text a zadání otázek)
2. Žáci samostatně nebo ve dvojicích odpovídají na otázky přímo do listu
3. Vhodné je stanovit čas pro vypracování
4. Lze vypracovávat pouze vybrané otázky podle ročníku. Délka textu ale umožňuje vymyslet si řadu nových otázek 😊

Zhodnocení hodiny:

- tento úkol splnili žáci velmi úspěšně.

ZDROJE:

POUŽITÁ LITERATURA:

Keulsová Yvonne: Matka Davida S., narozeného 3. července 1959, Panorama, Praha 1988, 1. vydání, s.192-193; 226-227; 232

CITACE: